

VERSLAG VAN DE IEN DALES LEERSTOEL

De overheid als arbeidsorganisatie

2017

Prof. mr. Alexander de Becker

Prof. dr. Z. Van der Wal

Den Haag, 1 februari 2018

Inleiding

De Ien Dales Leerstoel is sinds ingang van 1 september 2015 gevestigd aan de Universiteit Leiden, Faculteit Governance and Global Affairs te Den Haag. Voorheen was de leerstoel verbonden aan de Universiteit van Amsterdam.

Bijzonder hoogleraar prof. mr. Alexander de Becker was tot 1 mei 2017 in dienst van de Stichting Ien Dales Leerstoel. Hij is sindsdien in dienst van de Universiteit Gent.

Bijzonder hoogleraar prof. dr. Zeger Van der Wal is sinds 1 mei 2016 in dienst van de Stichting Ien Dales Leerstoel. Op 3 maart 2017 heeft hij zijn hoogleraarsambt aanvaard met het uitspreken van de oratie “De overheidsmanager in de 21ste eeuw”.

De hoogleraren hebben een eigen onderzoeksgebied en geeft van daaruit invulling aan de leeropdracht van de leerstoel.

Dit verslag geeft inzicht in de activiteiten die in 2017 door de hoogleraren verricht zijn in het kader van de Ien Dales Leerstoel.

Het vak

Colleges: *het keuzevak “De overheid als arbeidsorganisatie”*.

Het vak “De overheid als arbeidsorganisatie” wordt met ingang van het academiejaar 2016-2017 als keuzevak gegeven in het kader van de Masteropleiding Management van de Publieke Sector.

Het vak concentreert zich op de politiek/bestuurlijke omgeving waarin de ambtenaar moet functioneren en heeft een sterk vergelijkende invalshoek. De ambtelijke integriteit en de ambtelijke status wordt eerst vanuit Nederland benaderd om dan te vergelijken met buitenlandse (Franse, Italiaanse, Belgische en Britse) modellen.

Inhoudelijk Indeling werkzaamheden

De werkzaamheden van de hoogleraren zijn ingericht conform de doelstellingen van de leerstoel en hebben betrekking op onderwijs, onderzoek en de platformfunctie:

- Onderwijs;
- Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden;
- Het instellen van, dan wel medewerken aan studietoelmissies;
- Overige activiteiten die aan de doelstelling beantwoorden en de platformfunctie van de leerstoel.

Meerjarenagenda Leerstoelen 2015-2018

In 2014 is door de leerstoelen de meerjarenagenda ontwikkeld voor de periode 2015-2018, getiteld: "Transformaties en verschuivingen in het publiek domein – consequenties voor kwaliteit arbeid en arbeidsverhoudingen". Deze agenda vormt (mede) het kader voor activiteiten. Die activiteiten zijn ook vormgegeven in de lunchcolleges en de internationale initiatieven die in 2016 zijn genomen.

Eind 2017 / begin 2018 wordt deze agenda geactualiseerd.

"Staat van de ambtelijke dienst (STAD)"

Op 21 november 2017 is de vierde editie van STAD gepresenteerd en besproken tijdens het Jaarcongres van de Leerstoelen. STAD is op 2 november 2017 tijdens het BZK WERK congres aangeboden aan een vertegenwoordiger van de minister van BZK.

STAD is een coproductie van de leerstoelen ondersteund door kenniscentrum CAOP. Ten behoeve van STAD wordt door de hoogleraren, aangevuld met een groot aantal onafhankelijke deskundigen uit het (wetenschappelijke) netwerk een observatie bij de voor leerstoelen relevante thema's geschreven.

Inhoudelijke thema's, onderzoek en netwerken

De planning omvat eigen onderzoek en het uitbreiden van de onderzoekerkequipe via onderzoeksprojecten. Vooral inzake integriteit wordt nauw samengewerkt met dr. Patrick Overeem (Universiteit Leiden- VU Amsterdam) en dr. Toon Kerkhoff (Universiteit Leiden).

Netwerken

In het kader van het ontwikkelen van de kennisfunctie en het netwerk onderhoudt de leerstoel contacten met verschillende (universitaire) instellingen, zoals:

- de leerstoelgroep Management Publieke Sector Universiteit Leiden
- CAOP en andere leerstoelen die door kenniscentrum CAOP worden ondersteund
- Faculteit Governance and Global Affairs van de Universiteit Leiden
- Universiteit van Amsterdam
- Vrije Universiteit Amsterdam
- de Nederlandse vereniging voor Ambtenaar en Recht
- Erasmus Universiteit
- Vrije Universiteit
- Buitenlandse universiteiten

Overige activiteiten- platformfunctie:

Het betreft de medewerking aan verschillende bijeenkomsten die worden georganiseerd met het CAOP en het leveren van een bijdrage aan overige bijeenkomsten en interviews.

Jaarverslag Prof. Dr. Alexander De Becker

Periode 1 januari – 1 mei 2017

Onderwijs:

- Alle colleges voor de vakken “ de overheid als arbeidsorganisatie” als “Juridisering van bestuursprocessen” werden in deze periode gegeven. Het eerste vak doceerde ik alleen gedurende 7 weken. Het tweede samen met collega Gerrit Dijkstra (ieder voor de helft: 3 weken alleen en één week samen)

Lezingen (de lezingen dateren van erna maar kaderen wel nog in CAOP-samenwerking omdat ze toen werden voorbereid):

- 16 oktober 2017: de gevolgen van de normalisering voor de vrijheid van meningsuiting van ambtenaren (AGFA-symposium)
- 18 mei 2017: Sociale Dialoog in het onderwijs (Brussel)
- 26 juni 2017: Dialogue for Advancing Social Europe: Report on Belgium with regard to the impact of EU-regulation on labour relations (Toronto)
- 27 juni 2017: collective labour law – in the EU, Europe and beyond (the State as Employer) (Toronto)

Publicaties:

Naar een principiële contractuele tewerkstelling in de Belgische publieke sector?

De Becker, Alexander, De Wilde, Inger and Janvier, Ria

CHRONIQUES DE DROIT PUBLIC = PUBLIEKRECHTELIJKE KRONIEKEN. 2017. 3 p.366-390

The DIADSE Project

De Becker, Alexander, Verhulp, Evert, Knecht, Robert, et al.

PESCI MUNKAJOGI KOZLEMENYEK. 2017. p.7-57

2017 | B2 | Book Chapter | Biblio-ID: 8543258

Collectief arbeidsvoorwaardenoverleg in de publieke sector : wat na de normalisering?

De Becker, Alexander

Staat van de ambtelijke dienst : de motiverende overheid anno 2017. 2017. p.53-60

De rechtsmacht van de Raad van State en de arbeidsgerechten inzake socialezekerheidsbetwistingen

De Becker, Alexander

TIJDSCHRIFT VOOR SOCIAAL RECHT. Gepubliceerd in 2017. die Keure. 2016 (4) p.515-556

2017 | U | Book | Biblio-ID: 8543261

Statutenzakboekje overheids personeel 2017

De Becker, Alexander, Appels, Walter, Franceus, Frank, et al. 2017.

2017 | B2 | Book Chapter | Biblio-ID: 8513796

De juridische verhouding tussen gemeente en OCMW in historisch perspectief

De Becker, Alexander

De samenwerking tussen gemeente en OCMW vanuit juridisch en bestuurskundig oogpunt. 2017. p.1-11

2017 | B3 | Book Editor | Biblio-ID: 8513798

De samenwerking tussen gemeente en OCMW vanuit juridisch en bestuurskundig oogpunt

De Becker, Alexander

2017.

Doctoraatsbegeleiding:

- Dra. Caroline Habets (UHasselt) rondde haar werkzaamheden af in juni 2017 (wat betekende dat ik significant veel begeleiding gaf in de periode januari –mei 2017) en zal publiek verdedigingen begin 2018 over personeelsverhoudingen in het onderwijs.
- Dra. Elisabeth Aerts (UHasselt) werkte onder mijn begeleiding aan haar proefschrift over collectieve arbeidsverhoudingen in de publieke sector in rechtsvergelijkend perspectief. Zij zou in de eerste helft van 2018 moeten klaar zijn.

Varia:

- Lid van de Belgische Jonge Academie
- Vanaf 1 januari 2017: ondervoorzitter van de expertcommissie recht en criminologie van het FWO (de Vlaamse tegenhanger van het NWO).
- Meerdere interviews met kranten en televisie of radio waaronder met sommige nog op websites teruggevonden kunnen worden. Al voorbeeld wordt volgende link gegeven: <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2938652> (31 maart 2017);

Jaarverslag Prof. dr. Zeger van der Wal

Lezingen en seminars

- 3 maart: Oratie Universiteit Leiden
- 22 september: IGOM Regionaal Mobiliteitscentrum, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 25 september: Gemeente Alphen a/d Rijn, 'Integriteit en Ambtelijk Vakmanschap'
- 26 september: Vereniging voor Overheidsjuristen, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 27 september: Planbureau voor de Leefomgeving, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 27 september: DIVOSA, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 28 september: Projectmanagementbureau Gemeente Amsterdam, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 28 september: Universiteit Leiden, 'Good governance in the East and the West: What's the Difference?'
- 29 september: Vrije Universiteit Managementpool, 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 23 november: FGGA, Leiden Leadership Center, Public management in a VUCA World

CAOP bijeenkomsten

- 12 april: Provincie Noord-Holland, Strategische HRM workshop
- 12 april: Nacht van de Integriteit, avondvoorzitter en inleider
- 13 april: Dag van de Integriteit, spreker
- 13 april: CAOP IDL seminar 'De 21ste-eeuwse Overheidsmanager'
- 21 november: CAOP Jaarcongres (bijdrage over ambtelijk vakmanschap in de 21ste eeuw)

- 28 november: CAOP IDL/ALBEDA seminar 'In Opspraak' over onderzoek integriteitsschendingen (met FGGA collega's)
- 28 november: Integriteit in de avond (avondvoorzitter en inleider)

Congresbezoek

- *Public Management Research Conference (PMRC)* Jaarcongres, 8-10 Juni, Washington DC, VS, Paper: Ethos Reinforced, Government Endorsed?
- *International Research Society for Public Management (IRSPM)* Jaarcongres, 19-21 April, Boedapest, Hongarije, Paper: Do partners in PPPs view public and private management differently?

Publicaties

1. Karre, P.M., Schillemans, T., Van der Steen, M. & Z. Van der Wal (Eds). (2017). *De Toekomst van de Bestuurskunde*. Den Haag: BoomBestuurskunde.
2. Van der Wal, Z. (2017). De 21ste-eeuwse Overheidsmanager. In: Karre, P.M., Schillemans, T., Van der Steen, M. & Z. Van der Wal (Eds). (2017). *De Toekomst van de Bestuurskunde*. Den Haag: BoomBestuurskunde.
3. Van der Wal, Z. (2017). Vijfentwintig jaar integriteit en integriteitsbeleid: Van 'Dales' tot Rutte II. In: Uijlenbroek, J. (Ed.) *Staat van de Ambtelijke Dienst 2017. De motiverende overheid anno 2017*. Den Haag: CAOP, 61-73.
4. Van der Wal, Z. (2017). What is Good Governance and Who Decides? FGGA Blog. <http://www.governanceandglobalaffairsblog.nl/articles/what-is-good-governance-and-who-decides>
5. Van der Wal, Z. (2017). Wat is Goed Bestuur en wie bepaalt dat? CAOP Webpublicatie. <https://www.caop.nl/actueel/nieuwsberichten/artikel/artikel/wat-is-goed-bestuur-en-wie-bepaalt-dat/>
6. Van der Wal, Z. (2017). Startnotitie - Relatie overheid, ambtenaar en burger en de betekenis voor integriteit(sbeleid). Interdepartementaal Platform Integriteitsmanagement (IPIM). Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en Ien Dales Leerstoel (CAOP en Universiteit Leiden). 22 juni.
7. Van der Wal, Z. (2017). *De 21e-eeuwse Overheidsmanager. Een reis door tijd, plaats en context*. Inaugurale rede. Den Haag: CAOP.

Interviews

- *Universiteit Leiden* (16-08-2017). 'Interview prof. dr. Zeger van der Wal over good governance in asia and the west.' <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2017/08/interview-prof.-dr.-zegeer-van-der-wal-over-good-governance-in-asia-and-the-west>
- *LiveMint* (06-08-2017). "Public managers' in a VUCA world." <http://www.livemint.com/Leisure/KiR0nuJrcy4ohLH6PZhqSL/Zeger-van-der-Wal-Public-managers-in-a-Vuca-world.html>
- *Het Parool* (22-07-2017, p. 13). 'Nederlandse ambtenaren werken efficiënter'.
- *Trouw* (21-07-2017, p. 13). 'Nederlandse ambtenaar is geen inefficiënte lulak.' <https://www.trouw.nl/home/nederlandse-ambtenaar-is-geen-inefficiënte-luilak~ae498f5a/>
- *Ministerie van BZK (BZK) E-zine* (16-05-2017). 'Bestuurders liggen wel erg onder een vergrootglas.' <https://magazines.rijksoverheid.nl/bzk/blikopbzk/2017/12/integriteit>
- *Magazine Universiteit Leiden* (12-04-2017). 'Integriteit: de schijnwerpers staan aan.' <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2017/04/integriteit-%E2%80%98de-schijnwerpers-staan-aan%E2%80%99>
- *Publiekdenken* (24-03-2017, pp. 28-29). 'Meer competenties, dan beter betalen.' <https://publiekdenken.nl/nieuws/algemeen/bijzonder-hoogleraar-zegeer-van-der-wal-meer-competenties-dan-beter-betalen/>
- *Binnenlands Bestuur* (09-03-2017, pp. 36-37). 'De overheidsmanager van de 21e eeuw. Kom uit die Koker!' <http://www.binnenlandsbestuur.nl/ambtenaar-en-carriere/nieuws/nieuwe-overheidsmanager-moet-steviger-in-schoenen.9559542.lynkx>

Overig

- Begeleiding master thesis Annie Shakisvili over 'Sturing van Quangos door Ministeries en Parlement' (FGGA), afgestudeerd in oktober 2017.
- Begeleiding master thesis Eline Elstgeest over 'Ethisch leiderschap en gedrag in de privé tijd' (FGGA), afgestudeerd in december 2017.
- Voortdurende betrokkenheid bij Interdepartementaal Platform Integriteitsmanagement (IPIM) van BZK en partners middels overleg, presentaties, startnotitie, en deelname bijeenkomsten.